

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztész Pál urak kereskedésében, hol egyes számlák is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordai 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasabos garmona sorára 6 kr s egyszeri beiktatás után 30 kr. befizetendő.
Hirdetések felvételének helye: Demjén László könyv- és Keresztész Pál papirkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein & Vogler (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse-án. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstraße 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttgart.
Nyilatkoztatók: soron után 20 kr. előleg beiktatása mellett a szerkesztőséghez címzendők. Előfizetések s hirdetések díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Előfizetési feltételek „Kolozs. Közlöny”

1872-iki folyamára:

8 óra	8 ft o. é
félre	6 „ „
évnegyedre	3 „ „
egy óra	1 „ „

Az előfizetés minden hó 15-től megújítható. Előfizetéseket helyben elfogad: a szerkesztőség, Demjén László ur könyv- és Keresztész Pál ur papirkereskedése.

Az előfizetési pénzek a szerkesztőséghez küldendők be.

A „Kol. Köz.” szerkesztősége.

Az erdélyrészi román actio-párt.

A N.-Szebenben minap tartott román előértekezlet által megválasztott 15-ös bizottság megkezdé működését.

Első feladata volt felkérni a két román érseket a kezdeményezésre: a nagy nemzeti conferentia egybehívására.

Nem tudjuk, mily választ kaptak a 15-ösök b. Siaguna-tól — kit csak pesti lapok utaztattak fel Pestre, de a ki betegségére miatt Aradig se utazhatott el a királyi üdvözlétre, s az előértekezleten is rosszullette miatt nem elnököl; tény, hogy v. kormányzati tanácsos Dunka Pál és nyug. cs. kir. százados Stezar elutaztak Balázsfalvára Vancsa érseket a nemzeti actio megindítására felkérőndők.

Mi választ kapnak e küldöttek, mi sem tudjuk, a 15-ös comitő sem; hanem ez utóbbi addig se vesztel, hanem tevékenyen hozzá lát a dologhoz.

Előttünk fekszik a vidéki klubbokhoz bocsátott felhívása, melyben őket az előértekezlet határozatáról értesíti; másfelől közreműködésre hívja fel, illetőleg megalakításra és munkásságra ösztönzi.

E felhívásból, most már világosan kitűnik, hogy a követválasztásokban való részvétel a román actio-párt által elhatározott.

Figyelmeztetnek a klubbok arra, hogy a szerdahelyi passivitás hívei is csak azért ellenzik a rögtön határozatot, hogy a nagy nemzeti conferentia eldöntésének ne vágjanak elébe; de ezt az indokot azért mellőzte az előértekezlet, hogy a románok tisztában lehessenek a teendőkre nézve.

A 15-ös bizottság a vidéki nemzeti klubboknak azt ajánlja: alakuljanak meg; tegyék meg a választásokra az előkészületeket; állapodjanak meg a jelöltekben; tegyenek pontosan jelentést a történekről tudósításukat Dunka Pál urhoz intézve, hogy így szoros kapcsolatot létesüljön a nemzet értelmisége és főnökei közt, s szilárd solidaritásban járassanak el. Együttel óva inti a felhívás a román nemzeti klubokat, hassanak oda, hogy eltávolíttassék a vesztély, mely a román választókat érhetné, ha a nemzeti erőt megosztó celszövények őket behálózhatnák.

Miféle celszövényektől tart a 15-ös bizottság, nem vizsgáljuk; azt azonban megjegyezzük,

hogy a felhívásból kitetszőleg az egybeülendő nagy nemzeti conferentia nemcsak a választási eljárást vezetendi, hanem „a nemzet kívánalmának formulázására” is lenne hivatva.

Mi erre csak azt kérdezzük: kértek és kaptak-e engedélyt ily gyűlés megtartására a magyar kormánytól? Kinek a nevében formulázna postulatumokat a nagy értekezlet? Hová terjesztetnék fel a munkát? Kik köteleznék, ha megadnák? Kik, ha megtagadnák? —

Lapszemle.

A „P. Lloyd” vezércikke újból hangsúlyozza, hogy egyetlen európai állam sem mozdít elő barátságos magatartás által oly mértékben Szerbia nemzeti és politikai fejlődését, mint Ausztria-Magyarország. De a rajongó, egy kis állam erejét messze följúluló tervek mezejére a birodalom sohasem fogja követni szomszédját s ez oka a Risties-kormány ellenséges indulatának. Ajánlja diplomatáinknak, hogy Szerbiával szemben kevesebb optimistust és több erélyt fejtessenek ki.

A „Reform” a királyi rendeletről s a szakminiszter előterjesztéséről már is üdvös eredményt jósol a királyi alfordi utjának, mely a csatornázás nagy művében fog valósulni; a kivétel a fejedelem és kormány részéről garantírozva van, kívánatos, hogy az országgyűlés is lehetőleg gyorsan járuljon a nemzet-gazdaságilag úgy, mint közlekedési szempontból nagy fontosságú ügyhöz, de kívánatos az is, hogy magaa nép jóakarásával és készségével is gyamolítsa azt.

Az „Ung. Lloyd” nézete szerint, Anglia azért nem fogadta el az Egyesült államok oly méltányosnak látszó utóbbi ajánlatát, mely szerint mindkét ország jövőre feltétlenül lemondana a közvetett károk megtérítéséről, mert csejt lát benne. Amerika roppant kiterjedő tengerpartjait ugyanis még hasonlíthatatlanul nehezebb ellenőrizni, mint Angliáét, már pedig ez utóbbiakból sem sikerült a kalózhajók kiindulását megakadályozni. Háború esetére tehát Anglia örökös veszélynek volna kitéve, a nélkül hogy valaha igényt tarthatna a kalózk által okozott károk megtérítésére.

Sz.-Keresztur, május 14. 1872.

Buzogány Áron miniszteri titkár f. hó 8-án körünkbe érkezett s az itt töltött három napot — megbízatása folytán — arra fordította, hogy tanító-képezdén minden ügyeivel a lehetőleg megismerkedjék. E végett megjelent mindenik tanár előadásán a képezdében épp úgy, mint a gyakorló iskolában. Megtekintette a taneszközök gyűjteményeit. Megjelent a közérkezésem és megkóstolta az ifjúság elő tett edelét. S hogy tapasztalatai a hiányokról és létezőkről annál teljesebbek legyenek, 11-én délelőtt saját elnökle alatt tanári gyűlést tartott, hol mindenik tanárt kikérdezte saját szakába vágó taneszközök mibenlétéről és a mutatózó hiányokról, meghallgatta indítványainkat, kérelmeinket, a képezde végleges helyiségére nézve nézeteinket, és mindekről magának pontos jegyzeteket téven, buzdító szavakat intézett a testülethez. Küldetésének egyik főfeladata a képezde végleges helyiségének kijelölése lévén, ugyanaz nap igazgató-tanácsi gyűlés tartott, hol a megállapodás a tanári testület megállapodásával egyetértőleg jövőre létre: állandó helyiségül a városi szállók alatt kijelölt hely határozottan pártolással ajánlatni.

A mi Kolozsvármegye székvárosa egyet, addig Pestmegyéé négy központi fényírdát szükségel. — E központi fényírdákat, a legszükségesebbeken kívül még hat darab jegyzőkönyvvél kellene ellátnunk.

És most részletezzük azt, kik lennének a fényképezendők? s a fényképgyűjteménynek mi lenne a célja, mire használtatnának a fényképpéldányok?

Csoportonként sorolom elő ezeket, ez osztályozást tartván legezszertűbbnek.

1-ső csoport. Mindennemű államjavarok kezelői, a pénzügyi hivatalnokok állaskörkülönbség nélkül, egyenként 2 o. é. frt illeték nyugtázása után három darab Erzsébet-alaku mellképe fényképezetnek le.

A fényképezésnél a fennebbi hat jegyzőkönyv közül az egyikbe a sorsszám, folyó év, hó és nap, egyeztetően az illető neve és állásukra bejegyeztetik. — Ezután szorosan következne egy körzetti tiszta hely, hová az egyik fénykép ragasztatnék.

A második fénykép, a fennebbi jegyzőkönyv rövid kivonatával ellátottan az illetőnek hivatala levéltárába e célra külön elhelyezett „Emlékönyvek” egyikébe téletnek.

A harmadik fénykép a színe alatt hagyott tiszta helyre, beírva a jegyzőkönyv rövid kivonata, az illető sajátkezü névalírásával ellátottan felküldetnek az e végre beállított „Emlékönyvek”-be az illető m. kir. szakminiszterium közös levéltára számára.

A nemleges (negatív) kép további használatáról sem szabad megelégednem. A hogy ez az illetőről elkészült, a zavar kikerülése végett a lehetőleg leggyorsabban reá jegyeztetik a jegyzőkönyvből az év- és sorsszám, s miután a fennebbi három darab igenleges (pozitív)

Megjelenése és itt tartózkodása mind a tanári személyzetre, mind az ifjúságra igen jó benyomást gyakorolt. Láttuk benne a tanféri mellett a buzgó hivatalnokot s bizalmas eszmecseréink valószínűleg mindkét irányban csak jótékonyan fognak hatni. Itt léte második napján este az ifjúság csinos seremadnai tisztelte meg. Elutazása közben azonban alighogy szerencsétlenség nem érte. Segesvárig ugyanis másodtanfelügyelő Sándor Mózes szekerén ment, kíséretében lévén nevezett tanfelügyelő Gyertyánffy István képezei igazgató és Kozma F. tanár; Hójasfalva között a megbokrosodott lovak a szekeret egy mély sánczba döntötték, honnan azonban szerencsésen minden sérülés nélkül ugrándoztak ki, s a megragadott lovakkal és kiemelt szekérrel minden baj nélkül folytatták tovább útjukat.

Reméljük és kívánjuk is, hogy országos körutjában a többi képezdénél való megjelenése a tanügy előnyére szint azon jó behatást gyakorolja és jó emléket hagyja maga után, mint nálunk. Homo.

Az Aradon május 9-én tartott román gyűlés

lefolyásáról s határozatairól, melyről eddig nem sikerült a román vezérfrírt uraktól legkisebb közleményt is kapni, a „Reform” és más lapok következő tudósítást közölnek:

Az aradi román gyűlésről értesülünk, hogy ott a pártok között heves ellenkezés tört ki. Mind a négy Moesonyi és számos más magyarhoni román tekintély vett a gyűlésben részt, s kivált Aradról és környékéről annyian jelentek meg, hogy az egybegyűltek számát körülbelül 300-ra tehetni. Ezek nagyrésze nem képviselt senkit, s föltétlen híveiből állott az ép azon vidéken túlnyomó befolyással bíró Moesonyi-pártnak. Erdélyből nem volt jelen senki. Miután Moesonyi Sándor elnöknek, s Popovics Deseanu alelnöknek megválasztott, előterjesztett a gyűlésnek azon már készen idehozott program, melyet a temesvári előértekezleten a Moesonyiak és Babesiú csináltak.

Ezen programnak egyik pontja tagadásba veszi a 67. XII. kiegyezési törvényzikket, s e tekintetben még tovább megy, mint a Tisza-párt, mely azt törvénynek elismerni nem vonakodik. E miatt heves vita fejlődött ki.

Legelőször Hodossiu védelmezte a törvényt, s határozottan rosztolta a románoknak a kiegyezés óta folytatott politikáját, melyet a román nemzet érdekében jobb utra vezetni szükséges. Őt támogatták: Román Miron, váradi archimandrita, Bogdán Vincze és Román Sándor. Replikált ezeknek szélsőbaloldali szellemben Borlea Zsigmond, ki kivált Hodossiu ellen kelt ki és vele Babes Vincze. Stanesku védelmezte Hodossiu, s minekutánna a mérsékelt kisebbség látta, hogy a heves megtámadások csak elkeseredést szülnek, de jó kimenetelt a gyűlés nem eredményezhet, Hodossiuval elkövön elhagyták a termet. Ezek közül csak Román Sándor maradt meg a gyűlékezeten, ki azonban többé föl nem szólt. Elhatározott ezután, hogy a románok mindenütt válasszanak, de mindenütt csak balpártúra szavazzanak, s csak olyan románra, ki az aradi programot aláírja. A románok a pesti országgyűlésen külön klubot fognak képezni a szerbekkel, s a többi nemzetiségi képviselőkkel, mely klubnak azonban csak azon román képviselők lehetnek tagjai, kik az említett kiegyezéssel ellenes programot aláírják.

A pontok a következők:

kép elkészül, becsomagoltatik s további használatra egy e végre külön felállított osztályba helyeztetik el. Ily módon kezeltenek az alább következő csoportok nemleges képei is.

2-ik csoport. Tanárok, jogtudorok és orvosok, szóval mind azok, kiknek akarminemű pályán végzett tanulmányaikról oklevél tanuskodik.

A fényképezési rendszer itt is úgy történik, mint az első csoportnál, azon különbséggel, hogy a második kép az illető okmányokra ragasztatnak.

3-ik csoport. Mindenféle biztosító- és részvénytársulatok igazgatói és pénzkezelői; pénztőzsdetulajdonosok, ugyszintén kereskedők és iparosok.

E csoportnál a fényképek rendeltetése a fennebbiekétől következőben fogna eltérni:

Az első fénykép e csoport jegyzőkönyvébe a már ősmert helyre ragasztatnak; a második kép, az illető hatóságtól a folyamodonak kiadott engedélyvel homlokzatára alkalmaztatnak.

A biztosító és részvénytársulatok elnökei, valamint a tőzsérek harmadik képei a jegyzőkönyv rövid kivonata és az illetők saját névalírásával ellátottan az illető m. k. sz. miniszteriumhoz küldetnek fel. Ellenben a pénzkezelők, kereskedők és önálló iparosokéi az illetőknek saját használatjokra adattatnának ki.

4-ik csoport. Rang és állás kör különbség nélkül, minden utazó külföldre szóló utlevelére egy fénykép ragasztatnak, egy pedig az e csoporthoz alkalmazott jegyzőkönyvébe. A harmadik az utlevelével együtt adatnak át az illetőknek.

5-ik csoport. a) Kereskedésegek szabadduló levelei — melyek, ha könyvalakuk lennének,

1. Az országban minden hasonirányu nemzetiségel való solidaritás.

2. A nemzetiségi kérdés megoldása az ország politikai területének határai közt

3. Anélkül, hogy az erdélyi románok nagy értekezletének elébe vágna, tartja magát a nemzeti clubb által 1868-ban kifejtett határozati javaslatához. Ha azonban az erdélyi románok aktivitásra határoznák el magokat, kötelesek legyenek, mind nemzeti képviselőket választani.

4. Miután az 1867-ki XII-ik t.-cz. akadályozza a magyarokat abban, hogy a nemzetiségeknek a jogegyenlőséget megadják: e t.-cz. minden lehető törvényes eszközökkel ostromlandó.

5. A választási jog kiszélesítése, különösen Erdélyre nézve is.

6. Közoktatási intézmények.

7. Nemzetgazdászati haladás.

8. A román nemzeti párt pártolni fogja a horvát nemzeti párt törekvéseit, a mennyiben az nem akar elszakadni Szt-István koronájától.

9. A virilis-szavazatok ellen fog harcolni — a demokracia és szabadelvűség mellett.

„Alföld.”

Legujabb táviratok.

Berlin, május 15. Bismarck csak a pünkösdi szüneteket töltendi Varzinban, s aztán visszatér ide, hogy a bir. gyűlés munkálataiban résztvegyen; csak június elején megy hosszabb szabadságra.

Madrid, május 14. Navarrából érkezett hivatalos táviratok jelentik, hogy csupán még egy banda létezik még Carasa vezetése alatt, de Moriones ezt is üldözöbve vette.

Versailles, május 14. A nemzetgyűlés mai ülésében Haetjens törvényjavaslatot terjesztett elő, mely a kapitulatókat vizsgáló bizottmányt Páris kapitulatóájának megvizsgálásával is megbizza. Ezen törvényjavaslat nagy többséggel sürgősen nyilváníttatik. Rouher védi a Nemzetországgal való posta-egyezményt. Ravinel indítványa, hogy e szerződés több czikke bizottmányhoz utasíttassék, majdnem egyhangulag elvetetett és a postaszerrződés elfogadtatott. A pénzügyminiszter betérjeszté az 1873-ki budgetet.

Konstantinápoly, május 14. Diarbekiről egy ereklje érkezett ide (t. i. Mohamed profétának egy hímes cipője) mely a kiszállásnál egész ünnepélyességgel vétetett át. Az örmény-katolikus község előkelőbbjei hivatalosan értesítettek, hogy a porta nem ismeri el Has-sun patriarchát; a község egyuttal felhatalmaztatott új patriarcha választására. — Károly Lajos főherczeg holnap Athenebe folytatja útját.

Bécs, május 15. A „Pr.” jelenti, hogy a Galiciával való kiegyezés iránt készített munkálat kormányi előterjesztmény gyanánt fog a galiczi tartománygyűlés elé juttatni.

Felvilágosításul.

(Világkiállítás.)

Már a „Világkiállítási Közlöny” első számában is értekeztünk néhány oly kérdés fölött, melyek a kiállításban való részvételre nézve horderővel bírnak. Számos ily kérdés intéztetik még most is naponta a végrehajtó bizottsághoz, a nélkül, hogy sokra közülök határozott választ adni lehetne.

egyszersmind a szolgálati bizonyítványokat is magukban foglalhatnák.

b) iparos-segédék vándorkönyvei, — a melyek szintén a hól és miként szolgált idők bizonyítékait is magukban foglalhatnák, —

c) általánosan mindkét nemű bármily szolgálattal megbízott házi cselédek cselédkönyvei; ezek, valamint az a) és b) jegy alatt felsoroltak is a rendes jegyzőkönyven kívül okvetlenül az illetők arczképével láttassanak el.

A harmadik kép háta, miután a jegyzőkönyv kivonatával ellátott, az illetőnek azon szoros megtaggyással adatik át, hogy azt köteles legyen gazdájának kézbesíteni.

E csoportnál az intézkedés a fennebbiekétől még a következőkben térhetne el, u. m.: az a), b) jegy alattiak (mint a fennebbi csoportoknál) magok hordoznák a fényképekérti illetéket; ellenben a c) jegy alatti osztályt — azok, a kiknél szolgálatban vannak, vagyis a gazdák. Azon megjegyzéssel, hogy miután ezen 5-ik csoport fényképei nem Erzsébet-alakuk, hanem a rendes látogató-jegy alakban készülnek, a három darab fényképtől illeték 1 o. é. ftig szállna le.

6-ik csoport. Mindazon fegyverczek, kik egy évtől egész élethossziglan börtönre ítéltettek.

Az ezekről készült 3 darab fénykép közül egyik a 6-ik jegyzőkönyvbe illesztetnek; a második a megyei fogház irodájában őrzött „album”-ba volna foglalandó; a harmadik fénykép pedig a szerencsétlen hátrahagyottainak adatnak által.

Veress Ferencz,

fényképező.

TÁRCA.

A fényképezet, mint segédeszköz

(a vagyon, s általán mindennemű javak közbiztonságára).

I.

Hosszu idők folyamán keresztül úgy vélem mások is tapasztalhatták, hogy sok intézet pénzbeli rövidségre, nagyszámu kereskedőház közel bukára és számtalan családok csaknem véginségre jutottak oly sörpödekéi által az emberiségnek, kik a bennök fektetett mindennél drágább bizalom fölét helyezik a mindenáron való haszonlesést, mitssem törődve az örök időkre megbecsütelnitő tolvajlás bélyegével. — Az emberiségnek mindég volt és lesz ilyen salakja, még a leghehesebb művelődési rendszer behozatala után is. Ezért, ha azt kiirtani nem is lehet, de kevesbiteni észszerű, még pedig minél egyszerűbb intézményekkel, kivált, ha ilyenekhez segédeszközökkel bírnak; az ily intézkedés korunk előhaladását könnyíti, s arra okvetlenül szükséges is.

Azonban megfelelné-e a megjelölt célznak az alább ismertetett intézmény vagy sem, ezt csak nálam minden tekintetben szakavatottabbak határozhatják el. Az eszme, melyet megpenditek, s a melyet az illetékesek figyelmébe és itélete alá bocsájtok, következő:

Állíttassék országunk minden megyéjének székvárosába egy központi fényírdá. — Azonban, ha tekintetbe vesszük némely megyéink, de különösen székvárosaink értelmiségbeni telerejét — néhol kettőt, sőt három-négynek felállítására lesz szükséges. Például:

A közönség azonban jogosítva van, megtudni okát annak, miért nem lehetséges az mindég.
Mindenekelőtt meg kell itt jegyezni, hogy a kiállítás módzatokra vonatkozó igen sok kérdés, a bécsi főigazgatóság elhatározásától függ, mely egyik másik tárgyról, melyről a kiállítási bizottságok és a kiállítók maguknak tudomást szerezni kívánnak, mindeddig még határozatlan nem nyilatkozott, illetőleg hivatalos értesítést még nem adott. Van azonban számos oly dolog is, mely a kiállítási ügy jelenlegi állásánál eddigelé végre-
gesen eldönthető nem is volt, és a dolog természetéből folyólag csak is az ügy fejlődésével lesz tudomásra hozható.

De azon körülmények is, melyek közt Magyarországnak a világkiállításban részt vennie kellend, fontos okoknál fogva ez időszakra még egész határozatlan, elő nem adható.
Miközben az első hónapjaiban a végrehajtó-bizottság kizárólagos gondját az egész országban szervezendő részvételre kellett irányozni. Csak miután a részvétel módzatára és nagyságára nézve nyert, támpontokat, vehette tárgyalás alá a kiállítási célokra országos alapból engedélyezendő pénzeszközök mennyiségét és felosztási módzatát.

Es ezen ügy, tényleg már hetek óta képezi a végrehajtó bizottság beható tanácskozmányainak fő tárgyát.
Elhamarkodott elhatározás részben már csak azért sem mutatkozik célszerűnek, mert miután már egyszer megtörtént azon mulasztás, hogy a világkiállítási előmunkálatokra szükségelt összeg az 1872. költségvetésből nem vételt, s az országgyűlés berekesztését megelőző események pótlóterjesztést tanácsosnak sem mutattak — az illető költségek megszavazása amugyis csak az új törvényhozó testületek egybegyűlése után fog eszközölhető.

A végrehajtó-bizottság egyébként megtette a kellő lépéseket, hogy a magyar kir. földmívelés, ipar és kereskedelemügyi ministerium részéről a legjelentékenyebb kérdésekre nézve már most is elvi elhatározás történt, hogy a kiállítók ezáltal bizonyos pontok tekintetében megnyugtató legyenek.

Azt, hogy a végrehajtó-bizottság a Bécshez közelebb fekvő és a fennálló közlekedési vonalaknál fogva könnyebben érintkező vidékekre nézve az összes kiállítási tárgyaknak Pesten való összpontosításától, valamint az összes tárgyaknak előleges kiállításától: eltekint, már minapi számunkban közöltuk, valamint közöltuk azt is, hogy a végrehajtó-bizottság elvi szempontból fenntartotta magának a jogot, a kiállítási szándékolt tárgyakat kiállításra bocsátásukra nézve vagy Pesten vagy Bécsben szakfériák bírálata alá bocsátani, mely jogával természetesen csak azon mértékben fog élni, melyet az ügy érdeke mulhatatlanul megkövetel.

Előleges kiállítások a legjelentékenyebb vidéki központokban, a mint azok számos helyen már is tervezettek, későbbelint a legjobb eszköz képezendik arra nézve, hogy a világkiállításra nem való tárgyak onnan már előre is kizárassanak.
Mert így alkalommal a tárgyaknak könnyű szerrel megérhető megbírálása az egyes vidék jó hírnevének tekintetbe vételével minden bizonnyal elfogulatlan leend.

A bejelentési ívekre vonatkozó kérdések azt hiszik teljesen el lettek intézve ez íveknek valamenyűi vidéki helyi bizottságok való megküldésök által. Megjegyezendő még, hogy műtárgyak, valamint az ajtók kiállítására külön bejelentési ívek fognak használni.

tól számára külön bejelentési ívek fognak használni.

Használóképen jövőben a kiállítási helyiségek alap-terve is meg fog küldetni a helyi bizottságoknak, melynek részletezett magyarázatát a „Világkiállítási közlöny” adni fogja.

A világkiállítási ügyekre vonatkozó levelezések portomentessége kiterjed a vidéki bizottságok azon tagjaira is, kik nem lakván a vidéki bizottság székhelyén, a bizottsággal levél útján érintkeznek, vagy attól leveleket vesznek. Az országos bizottság vagy a helyi bizottságok egyes tagjainak egymás közötti levelezésére a portomentesség nem vonatkozik.

A térfogal és mennyiség, melyben egyes termények kiállítandók lesznek, eleve meg nem határozható. Irányadók erre nézve a tárgyról természet, tovaszállíthatóság, külseje és a közelében felállítandó termékekhez való viszonya, s mely körülmények megítélése a vidéki bizottságok belátására bízatik. Jelentékenyebb kérdéseknél ez irányban esetről esetre a szakosztály, illetőleg a végrehajtó-bizottság készséggel fogják a kért felvilágosítást megadni.

Különösen ajánlatik az illetők figyelmébe, hogy mindennemű tudakozódásaikat és netáni javaslataikat pontos választadás czéljából lehető világgal fogják a kért fogalmazni.

A közérdekkel bíró válaszok általános szempontból a „Világkiállítási közlönyben” közzé fognak látni.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, május 17. 1872.

Vetter tábornok, kinek múltóbbat nem találhatott volna a kormány a Ludovica akadémia igazgatói székére, s kit fényes tehetségei mellett is mellőzött, már elutazott Angliába, hol egy katonai intézet vezetésére elég alkalmasnak találták. Ha a budai „L. C.” e tudósítása való, elég sajnós.

Országos gyógyszerész-egylet — le alakultak a hazai gyógyszerészek f. hó 6-án és következő napjain Pesten tartott országos gyűléseztől. Az alapszabályokat megerősítés végett már benyújtották a ministeriumhoz.

Fogarassy Mihály erd. kath. püspök ő nagyméltósága 6 zelelaki tűzvész által károsult család felségelésére 60 forint adományozott.

A kolozsvári kisegítő pénztár-egylet f. hó 26-án d. e. 10 órakor tartja közgyűlést a redout teremben. Az üfés tárgyai: 1. az igazgató-választmány jelentése a múlt évi üzletforgalomról; 2. a számdás és pénztárvizsgáló bizottságok jelentései; 3. a segélyző-bizottság jelentése; 4. a számdás- és pénztár vizsgálo-bizottságok válaszlása; 5. eselleg a tisztviselők válaszlása.

Uj temetkezési vállalat. A mint biztos töráshól halljuk, f. hó 20-tól kezdve „**Tamási testvérek és Társa**” cég alatt egy új temetkezési és gysz-kereskedési vállalat nyitattik meg, bel-középutzában Fried Adolf koporsógyára eddigi helyiségeiben, id. Hintz György házában. A szabadverseny teremti e vállalatot, mely a már fennállókkal a jutányos árakkal, pontos és előzekény kiszolgáltatással fog versenyezni. Legközelebb árszabályukat közzé teendik s így a n. é. közönségnek lesz alkalma itelni, a szabadverseny előnyeit számon venni s az új vállalatot érdeme szerint méltányolni, felkarolni.

△ Körünkbe érkezett körutjából Buzogány

Aron közoktatásügyi miniszteri titká ur, s néhány napig itt marad a képezde megvizsgálása végett, innen hasonló czélból Zilah, Sárospatak felé tovább fogván majd menni. A komoly ügyszerető szakféri s nyájas barátságos ember kedves fogadtatásban részesül körünkben mindenfelé. Örömmel fejezzük ki megérkezése felett, sikert kívánunk itteni fáradozására s annak idejében további utja folytatásához szerencsét kívánunk.

A carlsbadi ásványvizek és gyógyásból — egy a franzensbadi-ból, mint a giesshübleri Otforrásból oly óriási mennyiséget rendelnek meg és küldenek szét, mely eddigelő páratlan e fűrdő történetében.

Pozsonyban múlt pénteken egy kutya megmentett egy embert, ki Devény környékén a Dunába esett és Pozsonyig sodortatott. A parlon levők, a mint megláták segítségére akartak menni, de nem volt esónak közelükben. W. hivatalnok tehát a vízbe küldé kutyáját, egy gyönyörű bernardi állatot s ez a szerencsétlent mindaddig viz fölött tartá, míg esónakba lehetett szállítani. A korházban aztán teljesen magához tért az ember.

Mátyás király arcképe. A „M. Ujság” föl hívja a figyelmet Mátyás király egykoru arcképe és szobrára. Ez a szászországi Bautzen városában van. A nagy király uralma egykor Csehországgal együtt Bautzenre is kiterjedt, s akkorból valló mindkettő. A bautzeni vár főkapuja fölött van Mátyás király arcképe mely mint több helyen állítatik, az igazságosnak nevezett király egyedüli híven talált arcképe. Mátyás a trónon ülve van lefestve, jobbján egy fekvő orszáslány, baloldalán Magyar-, Horvát-, Dalmát, Csehország, Lausitz stb. címerei s alatta az évszám: MCCCCLXXXVI. Ugyancsak Bautzenben van Mátyás szobra, melyet Stein György kormányzó készíttetett és a szobrot háromszor küldé Budára, hogy Mátyás király mondja meg, vajjon hasonlít-e hozzá? A király midőn haramadszor volt a szobor neki elküldve jelenté ki, hogy hasonlóit hozzá. Ez történeti tény.

A nltsgu m. k. földmívelés-, ipar- s kereskedelemügyi ministerium pártfogásával a borsodmegyei gazdasági egylet által 1872. évi július hó 10—13-ig tervezendő

arató- s kaszáló-gépverseny programja.

1-ször. A verseny s jutalmazás tárgya egyedül arató- s kaszáló-gép lehet.

2-ször. A kiállítandó gépek 3 csoportba sorozva s így 3 különböző szempontból kiindulandó elvek szerint lesznek megbírálandók.

Az 1-ső csoportba jönnek az önlérakó szerkezetű aratógépek.

A 2-ik csoportba a fennlebbi szerkezetű nélküli aratógépek.

A 3-ik csoportba a kaszálógépek.

3-szor. A jutalmak következők:

I.) Önlérakóval ellátott aratógépekre nézve:

első díj: 50 darab arany és I. osztályu aranyérmes dícsérő oklevél;

második díj: 20 drb arany és II. osztályu ezüstérmes oklevél;

harmadik díj: III. osztályu bronz-érmes oklevél.

II.) Önlérakó nélküli aratógépekre nézve:

első díj: 25 darab arany, I. osztályu aranyérmes dícsérő oklevél;

második díj: II. osztályu ezüstérmes dícsérő oklevél.

III.) Kaszálógépekre:

első díj: 25 darab arany, I. osztályu aranyérmes dícsérő oklevél;

második díj: II. osztályu ezüstérmes dícsérő oklevél.

4-ször. A bíráló-választmány, mely a debreczeni felső gazdasági tanintézet szaktanáraiból, a vidéki gazdasági egyletek küldötteiből, s egyletünk szakosztályából fog alakítani, lesz hivatva a bírálóknál irányt adó szempontok — s eljárás módzatokat meghatározni, s a gépek bírálásában szakértőleg, s a bírálat kimondásánál végérvényesen eljárni.

5-ször. Versenyző gépek beküldésére minden bel-s külföldi gyáros urak azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a vám- és szállítási illetékek mérséklése végett, a nagyméltóságú m. kir. ministeriumnál egyuttal a szükséges lépések megtételtek.

6-szor. A versenyző gépeknek f. év július hó 3-án Miskolcra kell érkezniük ily czim alatt: az arató-gép, versenyre“ Miskolcra (Magyarország, tiszavidéki pályaudvar) valamint a borsodmegyei gazdasági-egylet titkára“ Miskolcra levél által ugyanazon határidőn belől értesítendő az illető versenyző urak által, hogy hány s minő rendszerű arató- vagy kaszáló-géppel kívánnak versenyezni.

7-szer. A gépeknek itteni elhelyezéséről, verseny-terre szállításáról s működésközbeni vonatásáról az egylet fog díj nélkül gondoskodni.

8-szor. A vidéki küldöttek s vendégek elszállásáról, valamint a gépész urak s gépvezető segédek mérsékelte díjért elhelyezéséről, a városból a versenyterre leendő közlekedésről, nyilvánosságra hozandó szabályozott díjak mellett, gondoskodni az egylet kötelességének tartja.

9-szer. A gazdasági-egylet a versenyzők s jutalmazások eredményéről a nagyméltóságú földmívelési ministerium közvetítése útján a bel- s külföldi gazdasági közönséget értesíteni.

Kelt a borsodmegyei gazdasági-egylet igazgató-választmányának, 1872. évi ápril hó 7-én tartott üléséből.

Betlenfalvy István, Szalay Elek,
titká, igazgató-választmányi elnök.

Felelős szerkesztő: **Sándor János.**

NYILTTÉR.

[8—40]

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebészudor, szülész és szemész.

Rendel naponként: délelőtt 11 óratól 1-ig és délután 3 óratól 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám, 1-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Bevásárlása, eladása és becserélése minden létező állampapír, elsőbbségi kötvény, sorsjegy, vasúti, bank- és ipar-aktiáknak, Couponok beváltásán s az m. kir. börténre

Megbízások a es. kir. börténre készpénz — vagy 10% előre fizetéssel teljesíthetnek.

Mindenféle sorsjegyek havi részletfizetések mellett 5 frittól föléle eladotnak.

2—20

(473)

Rothschild és Társa

Opernring 21.

BÉCS.

20-ad részletjegyek

minden húszára érvényesek

cs. kir. osztrák államsorsjegyre 1839-ből 10 ft.

cs. kir. osztrák államsorsjegyre 1860-ból 8 „

cs. kir. osztrák államsorsjegyre 1864-ből 8 „

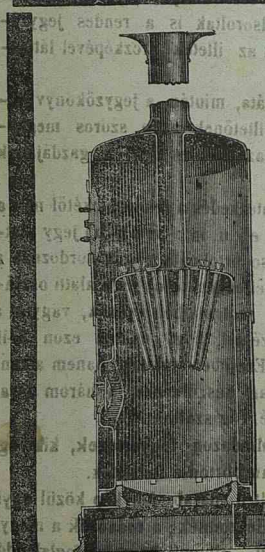
magyar nyereleménysorsjegyre 1870-ből 7 „

török vasúti sorsjegyre 1870-ből

(36 húszára érvényes) 4 „

Építészeti vállalkozásoknak! GRUBER JÁNOS-nál Pesten,

Lipót-város Szécheny-utca, mindig készletben van bármely mennyiségű kufsteini hydraul. Cementmész, angol szab. Portland-Cement Robins és társától, kehlheimi márványlapok, gipsz, aszfalt, zeolith-fedéltábla, valamint jól kiszáradt talajkoczkák sat. sat. [460]

ROBEY és TÁRSA (Limited)

Pest, üllői út 1. szám alatt,

ajánlják a közelgő idényre szabadalmazott vaskeretű cséplőgépeiket és gőzmozdonyaikat, lojargányos cséplőgépeiket, vetőgépeiket, úgyszintén javított álló felnyomatu gőzgépek Field-féle csövekkel.

Ujabb gépeink általánosan elismert munkaképességek felment bennünket minden feldicsérestől, mert a tények felelnek meg, és csak arra kérjük a t. gazdák közönséget, gőzcséplőkre szóló megrendeléseiket mihamarább kezünkhez juttatni, mert már is kivételesen sok ebbeli rendelmeny tétetett nálunk.

Robey and Company Limited, Pest, üllői út 1. sz.

